

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

7-8. évfolyamos tanulók számára

1. forduló - MEGOLDÓKULCS

Össz.pontszám:	55p	
----------------	-----	--

Beküldési határidő: 2025. október 20.

Név:.....

Lakcím:.....

Iskola neve, címe:.....

.....

1. Húzd alá egy pontért, hogy hányadik évfolyamon tanulsz!

7.

8.

1p	
----	--

2. Népi mesterségek – elrejtve

Ismered-e a népi mesterségek elnevezését? Sok közülük már nem is létezik, mások átalakultak, a régi mesteremberek rá sem ismernének a saját szakmájukra.

a) Írd az ábra soraiba a meghatározások alapján a mesterség elnevezését. Könnyítésül minden mezőbe beírtunk egy számot: az azonos számok minden esetben ugyanazt a betűt jelölik.

A megoldáshoz kutatnod kell. Bátran használj internetes keresőt, értelmező szótárt, közmondások gyűjteményét!

1.Lisztből, mézből és cukorszirupból jellegzetes, többnyire díszített süteményt készítő mester

2.Szarvasmarhacsorda őrzője

3.Hústermékek előállításával foglalkozó iparos

4.Az agyag megmunkálásával, égetett edények előállításával foglalkozó mesterség

5.Fémekkel és fémszerkezetekkel dolgozó szakember, feladatai közé tartozik a fém alkatrészek (zárok, kulcsok...) gyártása

6.A szőlő művelésével foglalkozó szakember

7.Férfiak szakállát, haját ápoló mesterember

1.	¹ M	² É	³ Z	⁴ E	⁵ S	⁶ K	⁷ A	⁸ L	⁹ Á	¹⁰ C	⁵ S	¹¹ O	⁵ S
2.				¹² G	¹³ U	⁸ L	¹⁴ Y	⁹ Á	⁵ S				
3.			¹ M	² É	⁵ S	³ Z	⁹ Á	¹⁵ R	¹¹ O	⁵ S			
4.			¹⁶ F	⁷ A	³ Z	⁴ E	⁶ K	⁷ A	⁵ S				
5.	⁸ L	⁷ A	⁶ K	⁷ A	¹⁷ T	¹¹ O	⁵ S						
6.	¹⁸ V	¹⁹ I	²⁰ N	¹⁰ C	⁴ E	⁸ L	⁸ L	² É	¹⁵ R				
7.			²¹ B	¹¹ O	¹⁵ R	²¹ B	² É	⁸ L	¹⁴ Y				

7p	
----	--

b) A szürkével jelölt függőleges oszlop egy újabb mesterségnevet rejt. Melyiket?

suszter

Mi volt a munkája, aki a fenti foglalkozást űzte?

Cipő, lábbeli készítésével, javításával foglalkozott.

Írj egy közmondást, amiben megtalálható a rejtvényben szereplő foglalkozásnév!

A suszter maradjon a kaptafánál. vagy

A suszternek mindig lyukas a cipője.

4p	
----	--

3. Melyik országban legjobb diáknak lenni?

Olvasd el az alábbi szöveget, majd válaszolj a kérdésekre!

Az Európai Unió tagállamaiban a tanévek hossza sok tényezőtől függ: az oktatási rendszertől, a hagyományoktól, valamint az éghajlattól is. Egy tanév a tagállamokban átlagosan 185 tanítási nappól áll, de Dániában, Olaszországban és Hollandiában megközelíti a 200 napot. Bulgáriában, Litvániában és Lettorszában a tanév hossza a diákok életkorától függ, akár 155 nap is lehet.

A nyári szünet hossza jelentősen eltér az Európai Unió tagállamaiban: a legrövidebb vakációt a német, az angol, a dán és a holland gyerekek élvezhetik, náluk mindössze hathetes a szünidő. A másik végletet ebben a tekintetben a balti államok, Olaszország és Málta, majd Görögország és Portugália jelentik, ezekben az országokban 12-13 hétig tart a nyári szünidő.

Magyarországon jó diáknak lenni, hiszen az Európai Unió 27 tagállama közül hazánkban van a 8. leghosszabb nyári szünet: a 181 tanítási napot 11 hetes vakáció követi.

Eltérő ugyanakkor az is, hogy mikor kezdődik és mikor ér véget a szünet, egyes német tartományokban augusztus elején kezdődik a tanév, szintén hamarabb, augusztus közepén indul a tanév a skandináv országokban és Hollandiában is. A legkésőbb a máltai diákoknak kell „bevonulniuk”, ők szeptember végéig még szabadok. Szintén későn (szeptember közepén) kezdenek a déli országok (Görögország, Ciprus, Portugália, Spanyolország és Románia) diákjai.

A tanítási idő alatt sem mindegy, hogyan telik el az órák közötti szünet, mennyi ideig tart és mivel töltik ezt az időt a diákok. Néhány érdekesség arról, hogy milyenek az iskolai szünetek a világ különböző pontjain:

Kínában a szünetek gyakran csoportos tevékenységgel telnek, ilyen például a közösen végzett szemgyakorlat, mivel az országban nagyon magas a rövidlátók száma.

Finnországban 15 perces szüneteket tartanak az órák között. Támogatják az olyan szabad játékokat, amelyek a felfedezésről és a képességfejlesztésről szólnak, például szünetben mászhatnak fára vagy különböző eszközökkel építhetnek, barkácsolhatnak a gyerekek.

Indiában a városi gyerekek kevesebb szünetet kapnak, egyszerűen azért, mert gyakran nem tudnak olyan épületet biztosítani az iskoláknak, amelynek udvara van. Akadnak azért kivételek is, egyes iskolákban jógáznak kicsengetés után, az ebédet pedig játékidő követi.

http://europapont.blog.hu/2012/09/06/becsongettek_728)

<https://www.bien.hu/hany-perces-iskolai-szunet-orszagonkent/>

a) Melyik országra gondoltam?

Két tagból álló országnév, ahol a legfiatalabbaknak akár 155 nap is lehet a tanítási idő.

Lettország

Hathetes a szünidő abban az országban, melynek nevében hosszú mássalhangzó szerepel. Hollandia

Az Európai Unió tagállamai közül a 8. leghosszabb itt a nyári szünet.

Magyarország

Szeptember közepén kezdődik az iskola abban az országban, aminek neve a magyar ábécé negyedik betűjével kezdődik. Ciprus

4p

b) Milyen megállapítás kapcsolódik a táblázatban szereplő számokhoz és melyik területhez köthető? Egészítsd ki a táblázatot!

Adat	Ország, terület	Megállapítás
185	Európai Unió	Egy tanév a tagállamokban átlagosan 185 tanítási nappól áll.
27	Európai Unió	A tagállamok száma.
15	Finnország	15 perc a szünetek hossza.
11	Magyarország	11 hét a nyári szünet.

8p

c) Állítsd sorrendbe az országokat a nyári szünet hossza alapján úgy, hogy a legrövidebb nyári szünet álljon legelől!

2. Magyarország, 1. Dánia, 4. Olaszország, 3. Portugália

Állítsd sorrendbe az országokat a tanévkezdés időpontja alapján úgy, hogy a legkorábbi iskolakezdés álljon legelől!

4.Ciprus, 3. Magyarország, 5. Málta, 1. Németország, 2. Svédország

4p

d) Fogalmazd meg egy mondatban, szerinted melyik országban jó diáknak lenni! Válaszodat indokold!

3p

- e) A fenti szövegben sok számnév szerepelt. Ismersz-e olyan regényeket, melyek címében számnevek vannak? Egészítsd ki a hiányos címeket (számmal vagy betűvel, ahogyan az a címben olvasható)!

Alexandre Dumas - A három testőr

Eric Kästner: Május 35.

J.R.R. Tolkien - A két torony

Sue Townsend - A 13 és ¾ éves Adrian Mole titkos naplója

Jules Verne: 80 nap alatt a Föld körül

Jules Verne: A tizenöt éves kapitány

6p

- f) Töltsd ki az alábbi táblázatot az a) feladat számneveinek beírásával!

tőszámnév	tört számnév	sorszámnév
három	13 és $\frac{3}{4}$	35.
két	vagy	
80	$\frac{3}{4}$	
tizenöt		

6p

- g) Keress a szöveg utolsó hat sorából olyan szavakat, amelyekben az alábbi mássalhangzó-törvények érvényesülnek. Nem találsz mindegyikre példát, ahova nem írható semmi, húzd ki! (Csak szavakat írd, szóhatáron érvényesülő mássalhangzó-törvényekre ne keress példát! Egy vonalra elegendő egy szót írni.)

írásban jelölt teljes hasonulás: eszközökkel

írásban jelöletlen teljes hasonulás: ---

zöngésség szerinti részleges hasonulás: képességfejlésről vagy egyszerűen vagy biztosítani

képzés helye szerinti részleges hasonulás: különböző

összeolvadás: támogatják

rövidülés: ---

12p